

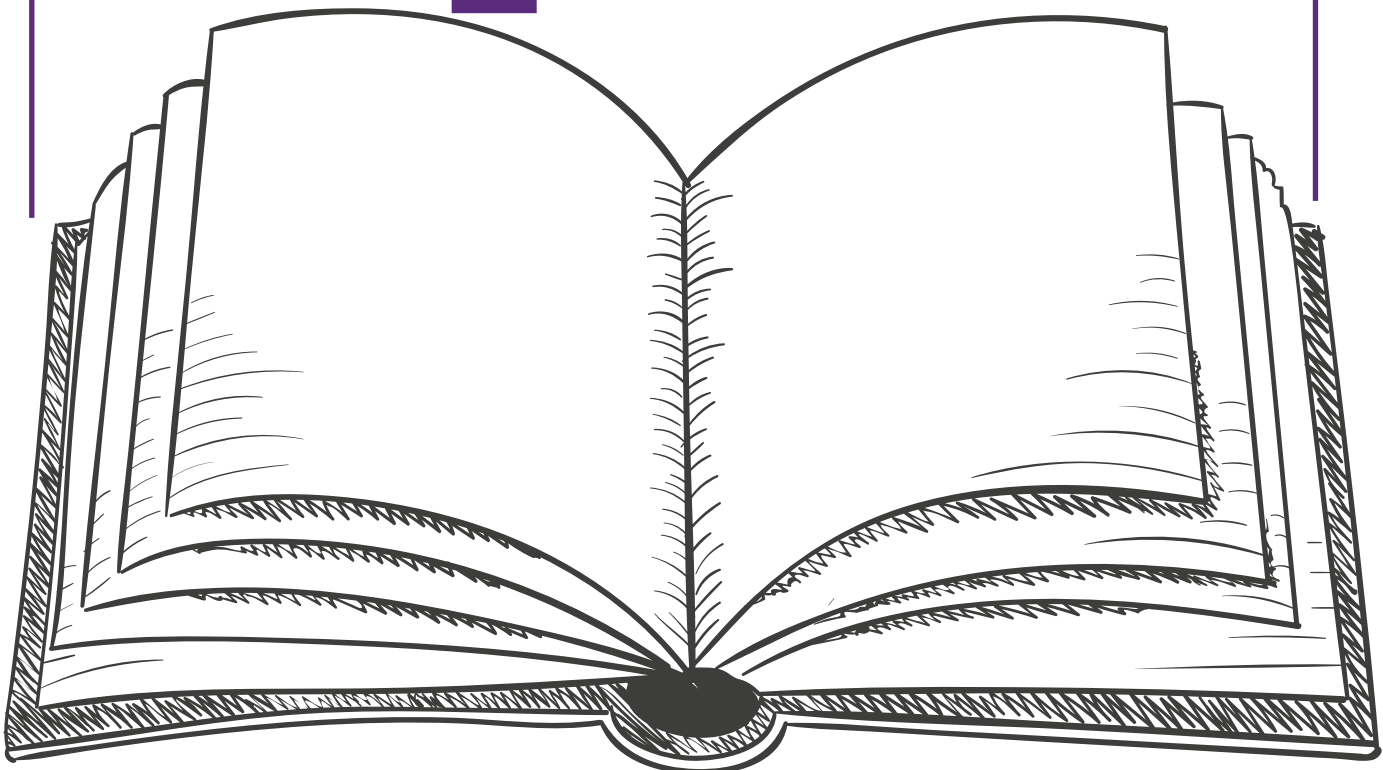
نحوه تشویق دانش‌آموزان توانمند و کوشا همواره یکی از چالش‌های اولیای مدرسه و خانواده‌های دانش‌آموزان بوده است. من همیشه به دنبال راهی برای تشویق درونی دانش‌آموزان بودم، ایده‌هایی همراه با کوشش و خطا در ذهن پرورانده و به مرحله عمل رسانده بودم، بر آن شدم تا از ظرفیت فضای مجازی استفاده کنم و با راه‌اندازی یک کانال تلگرامی، دانش‌آموزان علاقه‌مند به کتاب و کتاب‌خوانی را تشویق کنم و نیز مطالب به‌روز در حوزه کتاب را برای بچه‌ها به اشتراک بگذارم. از این رو در دی ماه سال ۱۳۹۵ با موافقت مدیر وقت دبستان، جناب آقای مجلسی، کانال تلگرام کتابخانه دبستان را راه‌اندازی کردم. با این‌که محوریت کانال، معرفی دانش‌آموزان فعال در کتابخانه و بچه‌های کتاب دوست مدرسه بود، اما من طبق یک برنامه منظم به معرفی کتاب و بزرگان عرصه داستان‌نویسی و رمان‌نویسی، شاعران کودک و نوجوان، مترجمان به‌نام و مشهور ایرانی و نیز به معرفی ناشران برجسته کودک و نوجوان پرداختم. برای ارتباط با خانواده‌ها، بخشی را به‌عنوان ارتباط با مدیر کانال در نظر گرفتم که از طریق آن، دانش‌آموزان و والدین آن‌ها می‌توانستند به‌طور مستقیم با من در ارتباط باشند و دیدگاه‌ها و پیشنهادات خود را برای چندی از راه‌اندازی کانال تلگرام نگذشته‌بود که آن‌ها، من را بسیار دل‌گرم و شوق‌آدامه شیوه کار به این صورت بود که از کتاب‌خوانی در محل کتابخانه #دانش‌آموز_نمونه، همراه با مورد علاقه دانش‌آموز و قرار می‌دادم. طولی نکشید علاوه بر این‌که هر روز در کانال تلگرام

این روند را برایم دوچندان کرد.
دانش‌آموزان کتاب‌خوان و علاقه‌مند به عکس می‌گرفتم و سپس عکس را با توضیحی کوتاه درباره کتاب‌های حوزه مطالعاتی او در کانال که دانش‌آموزان و والدین آن‌ها، منتظر بارگذاری عکس‌ها کتابخانه دبستان

چون نیک درنگری کلاس درس ما مجازی نیست!

فرزانه توکلی، کتابدار دبستان پسرانه، ناحیه ۲

کارنامه فعالیت ثمربخش و درخشان چهارساله کانال تلگرام کتابخانه دبستان پسرانه حضرت جواد الائمه (ع)

بودند، از مطالبی نظیر معرفی کتاب، آشنایی با ناشران و نویسندگان نیز بهره می‌گرفتند و دانش‌آموزان با الهام گرفتن از مطالب کانال، دیگر هنگام خرید کتاب از کتاب‌فروشی مشکل‌چندانی برای انتخاب کتاب، ناشر و مترجم نداشتند. چه با توجه به این‌که گاه، یک کتاب را دو یا چند ناشر با ترجمه‌هایی از مترجمین مختلف به چاپ رسانده بودند، معرفی تازه‌های نشر و مقایسه ترجمه‌های مختلف آن‌ها در کانال کتابخانه، به دانش‌آموزان قدرت انتخاب بهتری می‌داد. رفته‌رفته، مطالب کانال متنوع‌تر و جذاب‌تر شد؛ شعرهای مناسبی (متناسب با ولادت و شهادت بزرگان دین، اعیاد مذهبی، جشن‌های ملی همانند یلدا، نوروز و ...) از شاعران بنام کودکان و نوجوانان، معرفی فهرست کتاب‌های طلایی و نقره‌ای لاک‌پشت پرنده، داستان شنیداری، معرفی کتاب‌های مذهبی و ملی متناسب با مناسبت‌های دینی و ایرانی از جمله مطالبی بود که کم‌کم به کانال تلگرام کتابخانه دبستان اضافه شد.

در گام بعدی، هم‌زمان با معرفی دانش‌آموزان نمونه و بارگذاری تصویر آن‌ها در کانال، با یک فراخوان از آن‌ها خواستم تا تصویر کتابخانه شخصی خود را نیز از طریق بخش ارتباط با مدیر کانال برای من بفرستند که این فراخوان نیز با استقبال چشم‌گیری مواجه شد، دانش‌آموزان تصویر خود را در کنار کتابخانه شخصی‌شان برای من می‌فرستادند و سپس تصویر با نام خود ایشان با #کتابخانه_شخصی در کانال قرار می‌گرفت.

بازخوردهای مثبت این پویا پیش‌آن‌قدر دلنشین و روح‌افزا بود که من را بر آن داشت تا مطالب را با سرعت بیشتر و کیفیت بهتری به‌روزرسانی کنم. از این‌رو، مطالبی که تا آن زمان به‌صورت روزانه به‌روزرسانی می‌شد، از آن پس سه نوبت در روز با کیفیت عالی و البته بازدید بیشتر دانش‌آموزان و خانواده‌ها در کانال قرار می‌گرفت.

گزارش بازدیدهای مرتبط با کتابخانه که بیرون از مدرسه صورت می‌گرفت (نظیر بازدید از نمایشگاه سالانه کتاب یزد، بازدید از کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، شرکت دانش‌آموزان در محافل قصه‌گویی و ...) به همراه تصویر از دیگر محتواهایی بود که در کانال بارگذاری می‌شد. روند فعالیت‌های من در کانال تلگرام کتابخانه دبستان با بارگذاری محتواهای جدید هم‌چون ضرب‌المثل، حکایت، بخش‌هایی از کتاب‌ها و مطالبی از این دست، موفقیت‌آمیز بود و البته از تشویق درونی دانش‌آموزان نیز غافل نبودم، معرفی دانش‌آموزان نمونه در کانال کتابخانه کماکان ادامه داشت. در طول این مدت چهار سال، با وجود دو بار تغییر مدیر دبستان، فعالیت من در کانال کتابخانه در هیچ برهه‌ای متوقف نشد و حتی در تابستان نیز محتواهای جدید و متناسب با حال و هوای کانال در اختیار بچه‌ها قرار می‌گرفت و مدیران جدید نیز از این روند رضایت کامل داشتند، تا این‌که در ابتدای اسفندماه ۹۶، با پدیدار شدن بیماری کرونا و تعطیلی چندماهه مدرسه، فعالیت من در کانال تلگرام کتابخانه چندین برابر شد. این کانال که طی چهار سال در میان خانواده‌ها و بچه‌ها جایی برای خود باز کرده بود، با آغاز تعطیلی فرصت تازه‌ای برای عرض اندام و استفاده از نهایت ظرفیت خود را داشت. از این‌رو، من به‌عنوان ساکن‌دار کشتی کتاب‌خوانی در مدرسه همت گماشتم تا از هیچ کوششی

برای بهره‌گیری هرچه بیشتر دانش‌آموزان از کتاب‌های خوب در دوران قرنطینه، فروگذار نکنم. در آغاز این راه تازه، ابتدا برنامه‌ها و سایت‌های تخصصی کتاب و کتاب‌خوانی را با معرفی قابلیت‌های آن به بچه‌ها شناساندم. طاقچه، نوار و فیدیبو، سه مورد از مهم‌ترین و تخصصی‌ترین برنامه‌ها و نرم‌افزارهای کتاب‌خوانی هستند که در ابتدای همه‌گیری بیماری کرونا به دانش‌آموزان معرفی شدند، این درگاه‌ها پیوسته تخفیف‌های باورنکردنی و فرصت‌های مطالعه رایگان را در اختیار مخاطبان قرار می‌دادند. گام بعدی، معرفی فرصت‌های خرید به بچه‌ها بود. اطلاع‌رسانی تخفیف‌های ویژه این برنامه‌ها، تخفیف‌های کتاب‌فروشی‌ها و ناشران، فرصت‌های استثنایی خرید اینترنتی و دریافت رایگان محموله‌های پستی، تخفیف‌های فصلی نهاد کتابخانه‌های کشور و شناساندن کتاب‌فروشی‌های عضو طرح در سطح شهر یزد یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های من در کانال کتابخانه در دوران کرونا بود.

با توجه به ماندن خسته‌کننده و مداوم بچه‌ها در خانه، سراغ معرفی کتاب‌هایی که بازی نرم‌افزاری آن‌ها نیز تولید شده بود، رفتم. به این صورت که ابتدا کتاب را به همراه نویسنده و ناشر به دانش‌آموزان می‌شناساندم سپس لینک بازی مرتبط با آن را در اختیار آن‌ها قرار می‌دادم. بدیهی است که کتاب‌های تالیفی داخلی با محتواهای ایرانی در اولویت قرار داشت. انیمیشن‌هایی با موضوع کرونا و آشنایی دادن دانش‌آموزان با این ویروس در قالب شعر، داستان یا استاپ‌موشن و راه‌های رویارویی با آن، از دیگر محتواهایی بود که با هشتگ جدید #کرونا به کانال اضافه شد. فراخوان قصه‌نویسی با «موضوع دنیای ما پس از کرونا»، پویایی بود که با استقبال خوب مخاطبین همراه شد و چندی پس از آن، قصه‌های مصور بچه‌ها به دست من رسید که آن‌ها را با نام خود دانش‌آموز و با #دانش‌آموز_نمونه برای بازدید همه دانش‌آموزان قرار می‌دادم. بسیاری از ناشران در طول مدت قرنطینه فرصت‌هایی طلایی و خوبی برای دریافت رایگان کتاب در اختیار مخاطبان به‌ویژه کودکان و نوجوانان قرار می‌دادند. اعلام روزانه این فرصت‌ها در کانال تلگرام کتابخانه، در میزان رضایت‌مندی خانواده‌ها تاثیر به‌سزایی داشت. بارگذاری ویدیوهای جذاب و دیدنی از کتاب‌فروشی‌ها و کتابخانه‌های برجسته دنیا و آشنایی با مراحل تصویرسازی کتاب‌ها با بازخوردهای چشم‌گیر و قابل توجهی مواجه شد.

با آغاز فصل تابستان کارگاه مجازی داستان‌نویسی با حضور آقای «مهدی حجوانی» نویسنده، پژوهش‌گر حوزه کودک و نوجوان و استاد دانشگاه در تیرماه ۹۶ و با استفاده از فرصتی که مدرسه تابستانی تهران در اختیار کاربران قرار داده بود برای دانش‌آموزان تدارک دیدم که در کانال تلگرام کتابخانه دبستان بارگذاری شد.

اکنون چهار سال از راه‌اندازی کانال تلگرام کتابخانه دبستان می‌گذرد؛ دانش‌آموزانی که از ابتدای راه با ما همراه بودند و تصویر آن‌ها در کانال به یادگار ثبت شده است حالا به مقاطع و پایه‌های تحصیلی بالاتر رسیده‌اند. بسیاری از آنان هنوز هم محتوای کانال را دنبال می‌کنند و گه‌گاه انتقادات و پیشنهادهای سازنده خود را به ما هدیه می‌دهند. به امید این‌که همه بچه‌های مدرسه، با خاطراتی خوش و دل‌گرم‌کننده به مقاطع بالاتر بروند. ...

